

Erikoistumiskoulutusten profiili ja asema

Projektipäällikkö, KT Hannele Seppälä,
Erikoistumiskoulutusten koordinaatiohanke,
Arene ry

Erikoistumiskoulutusten kehittämisen tavoitteita

- Erikoistumiskoulutukset uuden asiantuntijuuden ja työelämän kehittäjinä
  - yhteisen ymmärryksen luominen ja rohkeus uudistamiseen
- Erikoistumiskoulutusten asemoituminen ammattikorkeakoulujen koulutusrakenteisiin – joustavat koulutuspolut ja elinikäinen kouluttautuminen
- Uuden koulutusmuodon tunnettuuden lisääminen työntajien ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden potentiaalisten opiskelijoiden keskuudessa – erikoistumiskoulutuksia koskeva viestintä!
- Yhteistyö suunnittelussa, toteutuksessa ja laadunvarmistuksessa

Miten erikoistumiskoulutukset asemoituvat koulutusrakenteisiin?

1. Koulutusmuodon kehittäminen tapahtuu alakohtaisen suunnittelun kautta

- Lähtökohtana alan koulutusrakenne ja sen kehittäminen
- Osaamistarpeiden tunnistaminen yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa, Toimialaennusteet (esim. KT2020)
- Alojen välinen yhteistyö, rajapinnat, uudet asiantuntijuusalueet?
- Yhteys TKI-toimintaan: ammattikorkeakoulujen painoalat -> uusi tieto ja osaaminen

2. Erikoistumiskoulutuksen tavoitteet ja profiili

- Koulutustarjonnan selkeys ja erkojen asemoituminen -> koulutusten nimeäminen ja kokonaisuuksien rakentaminen
- Ajantasaisuus / osaamistarpeen pysyvyys -> kansallinen koulutustarve

3. Suhde tutkintotavoitteiseen koulutukseen

- Joustavat koulutuspolut, elinikäinen kouluttautuminen
- Kustannustehokkaat ja laadukkaat toteutusratkaisut (modulaarisuus)

4. Suhde markkinaehtoiseen täydennyskoulutukseen

- Lainsäädännön mukaan erikoistumiskoulutus ei voi olla päällekkäistä markkinaehtoisen täydennyskoulutuksen kanssa
- Koulutusmuodot jakavat tavoitteet kysyntälähtöisyydestä, työelämävastaavuudesta, uusista asiantuntijuuden alueista ja työssä olevien asiantuntijuuden kehittämisestä

5. Uusien koulutusten laadun ja vaikuttavuuden seuranta (sopimusosapuolet / konsortiot)

Millaista osaamista erikoistumiskoulutuksissa syntyy?

Uudet erikoistumiskoulutukset	Esimerkkejä osaamistavoitteista erikoistumiskoulutuksissa
Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan erikoistumiskoulutus, Huomisen matkailukohde	-> alan toimintaympäristöjen muutosten ennakointi , alan kehittäminen tulevaisuuden näkökulmasta, kansainvälisyys, monikulttuurisuus, verkostoissa toiminen , alan kehittämisen ja työelämän toimintaympäristöjen edellyttämä monialaisuus
Big Data Analytics	-> erityisosaaminen, syvälinen ymmärtäminen , alan käsitteellisen ja teoreettisten perusteiden hallinta, monialaisuus –alat kytkeytyminen toisiinsa käytännön tilanteissa, vaativa ongelmanratkaisu, tutkimusosaaminen, yhteistyötaidot tiedon tuottamisessa työelämän/teollisuuden kanssa
Haavahoidon erikoistumiskoulutus	-> moniammatillisen osaamisen kehittäminen, erityisosaamisen edellyttämät laaja-alaiset ja edistyneet tiedot, kokonaisuuksien ymmärtäminen, eri alojen tietojen yhdistäminen ja kriittinen tarkastelu, eri alojen tietoja hyödyntämällä luovien ratkaisujen tekeminen
Teatteri-ilmaisun erikoistumiskoulutus/ Specialiseringsutbildning i scenkonst	-> syventää osaamista valitsemassaan ajankohtaisessa alan erityisosaamisessa, osaa soveltaa osaamista uusissa konteksteissa, valmiuksia toimia edelläkävijänä alan kehittämisessä , taitoja ja työkaluja uusien toimintamallien kehittämiseksi, alan haastaminen, ajattelun avartaminen työelämässä , työelämän tarpeet

Erikoistumiskoulutukset ja YAMK-koulutukset

Erikoistumiskoulutukset	YAMK-tutkinnot
<p>Erikoistumiskoulutusten profiileissa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asiantuntijuuden edellyttämä syvälinen erikoisosaaminen ja fokusoitunut ammatillisen osaaminen 2. Monialainen tai yhdelle alalle rakentuva tietoperusta 3. Työ- ja elinkeinoelämän / yhteiskunnan tarpeisiin <p>Erikoistumiskoulutukset ovat selkeästi YAMK-tutkintoja kapeampia ja siten niillä on YAMK-tutkinnosta poikkeava profiili.</p>	<p>YAMK-koulutusten profiileissa painottuu mm.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monialainen osaaminen tai syventävä erityisosaaminen 2. Uuden tiedon ja osaamisen yhteisluominen monialaisissa ympäristöissä tai oman alan toimijoiden keskuudessa 3. Asiantuntijuuden kehittyminen, monipuolistuminen ja syveneminen työelämän ympäristöissä 4. Vahva yhteys työelämää uudistavaan TKI-toimintaan. 5. Kyky kartuttaa omaan alaan liittyvää tietoa kriittisesti ja välittämään osaamista omaan organisaatioonsa ja sen ulkopuolelle
<p>Erillinen koulutuskokonaisuus, ei tuota tutkintoa</p>	<p>Tuottaa jatko-opintokelpoisuuden tohtoriopintoihin</p>
<p>Kohderyhmänä korkeakoulututkinnon suorittaneet, työelämässä olevat</p>	<p>Kohderyhmänä alemman tutkinnon suorittaneet, joilla 3 v. työelämäkokemus)</p>
<p>Laajuus: vähintään 30 op</p>	<p>Laajuus: 60 op tai 90 op</p>
<p>Hinta: max 120 / op</p>	<p>Tutkintokoulutus maksutonta</p>
<p>Edellyttää alan koulutusvastuullisten enemmistön sopimusta erikoistumiskoulutuksesta</p>	<p>Vahva yhteys ammattikorkeakoulujen painoaloihin (profiloituminen)</p>
<p>Tiivis yhteys TKI-toimintaan, uusimpaan tietoon ja osaamiseen sekä opettajien vahva osaaminen ja kompetenssi</p>	<p>Yhteys TKI-toimintaan, uusimpaan tietoon ja osaamiseen sekä opettajien tieteellinen kompetenssi.</p>

Erikoistumiskoulutuksen kehittämishankkeet ammattikorkeakoulusektorilla

- Digiliike - liiketoiminnan ja palvelun uudet ulottuvuudet
- Liiketalouden osaaja digitalisaatiossa
- Viestinnän, median ja muotoilun erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
- Yhteisömuusikko-erikoistumiskoulutushanke
- SOTELIKA-alan erikoistumiskoulutustarpeiden kartoittaminen
- Metsäteollisuuden tehdasosaamisen erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
- ERKO RAKSA - Rakennusalan erikoistumiskoulutuksen kehittämien
- Meri-ERKO
- Biotalousalan erikoistumiskoulutuksen kehittämishanke
- DIGIOPE- ammatillinen opettaja digitalisaation, oppimisympäristöjen ja työelämän kehittäjänä
- MARATA-alan erikoistumiskoulutuksen kehittämishanke ”Huomisen matkailukohde”
- Oikeustulkkausten erikoistumiskoulutuksen kehittäminen, O-ERKO
- Monikulttuurisuuden ja työvoiman kansainvälisen liikkuvuuden osaamisalan kehittämishanke

- Asiantuntijuuden osoittaminen erikoistumiskoulutuksissa

Uudet erikoistumiskoulutukset v.2016

- Kyberturvallisuuden erikoistumiskoulutus, 30 op
- Big Data Analytics, 30 op
- Datakeskuksen kiinteistöasiantuntijan erikoistumiskoulutus, 30 op
- Haavahoidon asiantuntija, 30 op
- Hygieniahoitajan erikoistumiskoulutus, 30 op
- MARATA-alan ennakkoinnin ja kehittämisen erikoistumiskoulutus, Huomisen matkailukohde, 30 op
- Teatteri-ilmaisun erikoistumiskoulutus, 30 op

Ajankohtaista

- OKM:n erityisavustukset erikoistumiskoulutuksen toteuttamiseen haettavissa 14.9.2016 mennessä ja 31.7.2017
<http://www.arene.fi/sites/default/files/PDF/2015/ERKO/Erityisavustus%2Berikoistumiskoulutuksen%2Btoteuttamis.pdf>
- Arene, UNIFI ja Teknologiateollisuus järjestävät yhteistyössä seminaarin tekniikan alan erikoistumiskoulutusten kehittämiseen liittyen 24.8.2016
- Arenen ja UNIFIn ERKKO-hankkeiden päätösseminaari 1.12.2016 klo 13-16
- Lisätietoa Arenen ERKKO-hankkeen sivuilla
<http://arene.fi/fi/ammattikorkeakoulut/koulutus-ja-tutkinnot/korkeakoulujen-erikoistumiskoulutukset>